

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ

**акредитаційної експертизи підготовки магістрів
зі спеціальності 8.02030301 Українська мова і література
у Київському університеті імені Бориса Грінченка**

Згідно з Положенням про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 № 978 (із змінами), та наказом Міністерства освіти і науки України від 08.02.2016 № 188л експертна комісія у складі:

Висоцький Анатолій Васильович – директор Інституту української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, доктор філологічних наук, професор, голова комісії;

Кавун Лідія Іванівна – професор кафедри української літератури і компаративістики Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, доктор філологічних наук, професор
у період з 16 лютого по 18 лютого 2016 року включно безпосередньо у Київському університеті імені Бориса Грінченка провела акредитаційну експертизу діяльності названого закладу щодо підготовки магістрів зі спеціальності 8.02030301 Українська мова і література.

Під час акредитаційної експертизи було перевірено первинні документи і фактичні дані, які підтверджують загальні відомості про Київський університет імені Бориса Грінченка як заклад освіти, його кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне, наукове та інформаційне забезпечення щодо підготовки магістрів зі спеціальності 8.02030301 Українська мова і література.

У результаті проведеної акредитаційної експертизи комісія встановила:

1. Загальна характеристика

Київський університет імені Бориса Грінченка (далі – Університет) підпорядковується виконавчому органу Київської міської ради (Київській міській державній адміністрації).

Форма власності – комунальна.

Юридична адреса Університету: 04053, м. Київ, вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2.

Ідентифікаційний код: 02136554

Організаційно-правова форма: комунальна організація (установа, заклад).

Тип навчального закладу: університет.

Ректор Університету – Огнев'юк Віктор Олександрович, доктор філософських наук, професор, академік НАПН України.

Організаційна структура, види діяльності Університету відповідають його Статуту і Концепції діяльності. На сьогоднішній день освітні послуги Університет надає згідно з ліцензією Міністерства освіти і науки України: серія АЕ № 636821 від 10.06.2015.

Експертна комісія перевірила оригінали і констатує наявність в Університеті таких документів:

- Статуту, ухваленого рішенням Київської міської ради від 08.10.2015 № 132/2035 і зареєстрованого Головним управлінням юстиції міста Києва від 28.10.2015 № 10741050021034392;

- Витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань від 10.02.2016;

- Довідки про внесення вищого навчального закладу до Державного реєстру навчальних закладів України (реєстрація № 11-Д-775 від 04.06.2010);

- ліцензій, що стосуються попередніх періодів діяльності навчального закладу;

- чинної ліцензії, відповідно до якої Університет здійснює свою діяльність: серія АЕ № 636821 від 19.06.2015.

- сертифікатів про акредитацію напрямів та спеціальностей відповідно до ліцензії.

Комісія з'ясувала, що підготовка здобувачів вищої освіти у Київському університеті імені Бориса Грінченка здійснюється за усіма рівнями вищої освіти. Відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, затвердженого постановою КМУ від 29.04.2015 № 266, та Таблицями відповідності Переліків напрямів, галузей знань і спеціальностей, затверджених наказом МОН від 06.11.2015 № 1151, Університетом узгоджено з МОН перелік спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за степенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу Київського університету імені Бориса Грінченка (Акт узгодження від 14.12.2015).

Підготовка магістрів за спеціальністю *8.02030301 Українська мова і література* здійснюється в Гуманітарному інституті Київського університету імені Бориса Грінченка.

У п'яти інститутах та Університетському коледжі, що входять до структури Університету, згідно форми 2-3 НК, навчається 8556 осіб, з них: за денною формою навчання – 6417 осіб (бюджет – 3355, контракт – 3062), за заочною формою – 2139 (бюджет – 204, контракт – 1935).

Освітній процес в Університеті, його методичний супровід та наукові дослідження забезпечують 39 кафедр, 9 циклових комісій, 5 науково-дослідних лабораторій та 17 науково-методичних центрів, а це – 1096 осіб професорсько-викладацького складу (918 осіб, які працюють за основним місцем роботи, та 178 осіб, які працюють на засадах сумісництва). Із загальної кількості викладачів: 86 докторів наук, з них 62 штатних; 357 кандидатів наук, з них 288 штатних. Загалом викладачів із науковими ступенями та вченими званнями нараховується 443 особи.

Наукова робота в Київському університеті імені Бориса Грінченка здійснювалася відповідно до загальноуніверситетської наукової теми «Філософські, освітологічні та методичні засади компетентнісної особистісно-професійної багатoproфільної університетської освіти» (реєстраційний номер 0110u006274)

У Київському університеті імені Бориса Грінченка функціонує аспірантура як з відривом, так і без відриву від виробництва за 7 науковими спеціальностями та докторантура за 3 науковими спеціальностями відповідно до нового Переліку галузей знань і спеціальностей, затвердженого

постановою КМУ від 29.04.2015 №266, та Таблиці відповідності Переліків наукових спеціальностей, затвердженої наказом МОН від 06.11.2015 №1151 (22 і 6 за старими переліками спеціальностей відповідно).

В Університеті функціонує 8 спеціалізованих вчених рад зі спеціальностей:

07.00.01 – історія України та 07.00.02 – всесвітня історія;

09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії; 09.00.11 – релігієзнавство;

10.02.04 – германські мови та 10.02.15 – загальне мовознавство;

10.01.01 – українська література та 10.01.06 – теорія літератури;

13.00.02 – теорія та методика навчання (українська мова);

13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки,

13.00.05 – соціальна педагогіка та 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти;

19.00.07 – педагогічна та вікова психологія.

У 2010 році було створено Раду молодих учених, яка об'єднала на основі спільних наукових інтересів аспірантів, докторантів, молодих учених і фахівців Університету віком до 35 років.

Важливим аспектом діяльності Університету є залучення студентів до наукової роботи. Студентське наукове товариство об'єднує понад 40 наукових секцій, гуртків, проблемних груп.

Для підтримки прав та інтересів студентів Університету активно функціонують органи студентського самоврядування, що забезпечує участь студентів у підготовці та реалізації рішень, які стосуються життєдіяльності Університету та його підрозділів. Робота в органах студентського самоврядування дозволяє студентам розкрити свій потенціал, реалізувати власні здібності, навчає приймати рішення і аналізувати результати, сприяє соціальному і творчому зростанню особи.

Особлива увага приділяється розширенню міжнародної співпраці з вищими навчальними закладами та іншими установами країн Європи з метою реалізації положень Болонського процесу щодо мобільності студентів та науково-педагогічних працівників. Авторитет Університету визнано на міжнародному рівні через вступ до Міжнародної асоціації університетів (2012) та Європейської асоціації університетів (2013), підписання 40

двосторонніх угод з університетами Німеччини, Швейцарії, Франції, Італії, Іспанії, США, Польщі, Туреччини, Китаю, Болгарії, Словаччини, Греції, Чехії, Росії, Білорусі, Казахстану та ін. Також Київський університет імені Бориса Грінченка впроваджує спільні проекти з такими міжнародними організаціями, як: Світовий банк, Ко-Серв Інтернешнл, Британською Радою в Україні, Альянсом Програми сприяння зовнішньому тестуванню (USETI), Науково-дослідницьким центром «Райан» та ін.

За підтримки Європейської комісії в Університеті впроваджуються такі міжнародні проекти: «Міжнародна науково – дослідницька мережа з вивчення та розробки нових технологій і методів для інноваційної педагогіки в галузі ІКТ, електронного навчання та міжкультурних компетенцій (IRNet)» (PIRSES-GA-2013-612536, Сьома рамкова програма (FP7)); «Розвиток системи вбудованих курсів за допомогою інноваційних віртуальних підходів для інтеграції дослідження, освіти і виробництва в Україні, Грузії, Вірменії» (544091-TEMPUS-1-2013-1-BE-TEMPUS-JPCR, програма Темпус (TEMPUS)); «Освіта задля розвитку лідерства, інтелекту і таланту» (544343-2013-LT-SMHES, програма Темпус (TEMPUS)). Широко практикуються гостьові лекції викладачів зарубіжних університетів, мобільність професорсько-викладацького складу та студентів.

Висновок. Експертна комісія констатує, що діяльність Київського університету імені Бориса Грінченка відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України, а подані на акредитаційну експертизу документи є достовірними та повними за обсягом.

2. Формування контингенту студентів

Формування контингенту студентів базується на системній профорієнтаційній діяльності Київського університету імені Бориса Грінченка та Гуманітарного інституту як його складової.

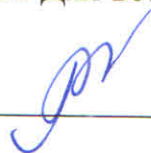
Контингент студентів спеціальності 8.02030301 *Українська мова і література* формується з випускників як Університету, так і інших ВНЗ, які мають диплом бакалавра відповідного напрямку підготовки.

Набір на навчання до Університету здійснюється відповідно до «Правил прийому до Київського університету імені Бориса Грінченка», які

розробляються щорічно, погоджуються, затверджуються та оприлюднюються в установленому порядку.

З метою формування якісного набору студентів на спеціальність 8.02030301 *Українська мова і література* працівниками Університету (в т.ч. членами випускових кафедр) проводиться інформаційно-рекламна та організаційна робота. Одним з напрямів профорієнтаційної роботи є підготовка і публікація рекламних оголошень в засобах масової інформації (інформацію про Університет публікують у таких газетах, як «Передмістя», «На допомогу Вам», «Метро», «Aviso-Kiev», а також у журналі «Робота и учеба»). Інформація про Київський університет імені Бориса Грінченка розміщується на інтернет-сайтах (сайт «АНКОЛ») та подається в ефірі радіостанції 98 FM «Радіо Київ». Детальна інформація про правила прийому, документи для вступу, напрями та спеціальності підготовки представлена на офіційному сайті Київського університету імені Бориса Грінченка (<http://www.kubg.edu.ua>) у розділі «Вступникам». Поширення інформаційно-рекламних матеріалів Київського університету імені Бориса Грінченка про навчання в Університеті й зокрема за спеціальністю 8.02030301 *Українська мова і література* відбувається під час проведення у Київському університеті імені Бориса Грінченка різноманітних студентських наукових конференцій, до участі у яких запрошують студентів інших ВНЗ.

Важливим елементом профорієнтаційної роботи є проведення Днів відкритих дверей, на які запрошуються потенційні абітурієнти, а саме студенти навчальних закладів, що надають вищу освіту першого рівня вищої освіти. У такі дні в актових залах навчальних корпусів відбуваються зустрічі з адміністрацією Університету, членами приймальної комісії, завідувачами кафедр та студентами, презентується концертна програма. Майбутні вступники мають можливість ознайомитися з правилами прийому до Університету, отримати відповіді на актуальні питання, щодо прийому, особливостей навчання, характеристики тієї чи іншої спеціальності. Організовано роботу консультпункту, завданням якого є надання довідково-інформаційних та психолого-педагогічних консультацій. Пропонуються характеристики-анотації спеціальностей, за якими здійснюється освітня діяльність. Однією з форм профорієнтаційної роботи є проведення «персональних» Днів відкритих дверей. Для вступників у зручний для них час

проводиться індивідуальна екскурсія Університетом і зустріч з працівниками Університету, що працюють зі студентами спеціальності, яка цікавить вступників.

Освітній процес у Київському університеті імені Бориса Грінченка побудовано з урахуванням надання можливостей студентам, що навчаються на бакалаврській програмі, проводити наукові дослідження, реалізувати власний дослідницький потенціал із метою подальшого вступу на магістерську програму Університету за спеціальністю 8.02030301 *Українська мова і література*.

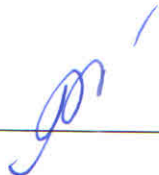
Поінформованість майбутніх вступників значно підвищилася завдяки реалізації Університетом за підтримки Голови Київської міської адміністрації соціального проекту «З Києвом і для Києва», спрямованого на формування позитивного соціокультурного середовища столиці та популяризацію Університету.

Висновок. Формування контингенту студентів на спеціальності 8.02030301 *Українська мова і література* у Київському університеті імені Бориса Грінченка здійснюється цілеспрямовано, системно і відповідно до нормативних вимог.

3. Зміст підготовки

Підготовка магістрів за спеціальністю 8.02030301 *Українська мова і література* здійснюється відповідно до документів, затверджених та погоджених у встановленому порядку: освітньо-кваліфікаційної характеристики, освітньо-професійної програми та засобів діагностики якості вищої освіти з варіативними складовими, розробленими відповідно до Методичних рекомендацій з розроблення складових галузевих стандартів вищої освіти (компетентнісний підхід); навчального плану, складеного за типовою формою, рекомендованою МОН України.

Комісія провела експертизу навчального і робочого навчального планів зі спеціальності, що акредитується, і підтверджує повну їх відповідність освітньо-професійній програмі та чинним нормативно-правовим вимогам. Навчальний план побудовано за принципами цілісності, логічної послідовності, комплексності, раціонального поєднання теоретичного навчання і практичної підготовки.

Враховуючи сучасні тенденції у вищій освіті, вимоги Закону України «Про вищу освіту» (2014 р.), випусковими кафедрами підготовлено новий освітній профіль підготовки магістрів за спеціальністю 8.02030301 *Українська мова і література*, що ґрунтується на новій парадигмі вищої освіти, є за своїм характером студентоцентрованим і запроваджений у роботу з 2015-2016 навчального року. Зокрема, новий освітній профіль передбачає більшу варіативність навчання (25% навчальних дисциплін студент обиратиме на власний розсуд), практико-орієнтоване навчання, посилення уваги до самостійної роботи студентів, поліпшення її організаційного й методичного забезпечення, удосконалення системи моніторингу якості фахової підготовки, зокрема методик і механізмів об'єктивного вимірювання рівня сформованості фахових компетентностей. Фахові компетентності та результати навчання, відображені в освітньому профілі програми магістра української мови і літератури, цілком відповідають вимогам до фахівців-філологів, у яких є потреба на сучасному ринку праці: філологів-дослідників, викладачів вищого навчального закладу (українська мова та література), літературознавців, лінгвістів, молодших наукових співробітників (філологія, лінгвістика та переклади), вчителів середнього навчально-виховного закладу (українська мова та література), фахівців із компаративістики та фундаментальної і прикладної лінгвістики. Магістр української мови і літератури підготовлений для продовження освіти в аспірантурі за спеціальностями: 10.02.01 – українська мова; 13.00.02 – теорія та методика навчання української мови; 10.02.15 – загальне мовознавство; 10.01.01 – українська література; 10.01.05 – порівняльне літературознавство; 10.01.06 – теорія літератури.

Висновок. Комісія зазначає, що зміст підготовки магістрів за спеціальністю 8.02030301 *Українська мова і література* відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України і забезпечує належний рівень підготовки студентів.

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу

Організація освітнього процесу в Університеті здійснюється на підставі Закону України «Про вищу освіту», нормативних актів МОН України, «Тимчасового положення про організацію освітнього процесу в Київському

університеті імені Бориса Грінченка» (наказ № 60 від 27.02.2015), чинного з 01.09.2015, та інших документів, затверджених ректором Університету та погоджених у встановленому порядку. Тимчасове положення про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка, що діє в Університеті, розроблене відповідно до нового Закону України «Про вищу освіту», є інноваційним за своїм характером, прогресивним за підходами, спрямоване на розбудову демократичних процесів в Університеті.

Науково-педагогічний персонал Університету значну увагу приділяє модернізації навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності. В освітньому процесі ефективно використовуються мультимедійні засоби, в т.ч. комп'ютерна техніка та інтерактивні Smart-дошки.

Для підготовки магістрів за спеціальністю 8.02030301 *Українська мова і література* розроблено:

- навчальні та робочі навчальні програми дисциплін;
- плани та методичні матеріали до проведення семінарських занять;
- дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у т.ч. з використанням ІКТ);
- списки рекомендованої літератури (основної і додаткової);
- пакети комплексних контрольних робіт;
- наскрізну програму практики та програми всіх видів практик;
- методичне забезпечення атестації.
- критерії оцінювання знань і вмінь студентів.

Усі зазначені складові навчально-методичного комплексу погоджено та затверджено з додержанням чинних нормативних вимог Міністерства освіти і науки України.

Особливе місце у навчальному процесі займає практика як засіб закріплення теоретичних знань та опрацювання практичних навичок студентів, що є вагомою складовою системи навчання в Університеті. Практична підготовка у Київському університеті імені Бориса Грінченка організовується відповідно до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України та Положення Університету про організацію практики студентів. До керівництва практикою студентів залучаються і призначаються наказом ректора Університету досвідчені

викладачі випускових кафедр, які викладають професійно-орієнтовані дисципліни.

Після завершення навчання магістри проходять атестацію відповідно до Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Київському університеті імені Бориса Грінченка від 27.02.2015 № 58, розробленого в Університеті та схваленого Вченою радою. До складу екзаменаційної комісії, крім науково-педагогічних працівників Університету, обов'язково входять представники роботодавців.

Методичне забезпечення атестації відповідає нормативним вимогам. Навчальним планом підготовки магістрів за спеціальністю *8.02030301 Українська мова і література* передбачено комплексний іспит за фаховим спрямуванням і захист магістерської роботи. Випусковими кафедрами розроблені та затверджені програма комплексного іспиту за фаховим спрямуванням, тематика магістерських робіт та методичні рекомендації щодо їх написання.

Ефективне забезпечення навчально-методичної роботи здійснюється шляхом використання не тільки традиційних джерел – підручників, навчально-методичних посібників тощо, а й широкого використання електронних публікацій, в т.ч. і викладачів Університету, які розміщені в університетському репозиторії. Студентам доступні всі навчальні та наукові публікації через внутрішню мережу. На сьогодні всі курси, які викладаються за навчальним планом, мають розроблені методичні рекомендації, програми проміжного та підсумкового контролю знань. Для магістрів спеціальності *8.02030301 Українська мова і література* викладачами розроблена низка електронних навчальних курсів та модулів, що розміщені в ресурсному центрі Гуманітарного інституту та в університетській системі електронного навчання. Зокрема студенти мають можливість працювати з електронними навчальними курсами та їх частинами з методики викладання мовознавчих дисциплін у вищій школі, загального мовознавства, системної організації української мови, комунікативної лінгвістики, теорії літератури, проблем аналізу ідіостилю письменника тощо. Розроблені в системі Moodle електронні навчальні курси та їх частини перш за все зорієнтовані на індивідуальне оволодіння студентами навчальним матеріалом як самостійно, так і у повноцінному дистанційному форматі.

Висновок. Рівень організаційного та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу відповідає чинним нормативним вимогам щодо якісної підготовки магістрів за спеціальністю 8.02030301 *Українська мова і література*.

5. Кадрове забезпечення освітнього процесу

Освітній процес за спеціальністю 8.02030301 *Українська мова і література* забезпечують науково-педагогічні працівники таких кафедр: української мови; української літератури і компаративістики; світової літератури; англійської мови; англійської філології; перекладу; інформаційно-бібліотечної, видавничої та рекламної діяльності; теорії та історії педагогіки; загальної, вікової та педагогічної психології; анатомії і фізіології людини; філософії; правознавства.

Загалом підготовку магістрів здійснюють 33 науково-педагогічних працівники (на штатних засадах – 32), з них: докторів наук, професорів – 16; кандидатів наук, доцентів – 17.

Випусковими для магістрів зі спеціальності 8.02030301 *Українська мова і література* у Київському університеті імені Бориса Грінченка є кафедра української мови та кафедра української літератури і компаративістики.

До складу випускової кафедри української мови входить 24 науково-педагогічних працівники (21 на штатних засадах), з них: докторів наук, професорів – 6; кандидатів наук, доцентів – 13. При кафедрі функціонують аспірантура та докторантура зі спеціальності 13.00.02 – теорія та методика навчання (українська мова), аспірантура зі спеціальності 10.02.01 – українська мова, спеціалізована вчена рада К 26.133.05 зі спеціальності 13.00.02 – теорія та методика навчання (українська мова). Очолює кафедру доктор педагогічних наук, професор Караман Станіслав Олександрович, який працює на штатних засадах.

Завідувач кафедри української мови Караман С. О. – голова спеціалізованої вченої ради К 26.133.05; член експертної ради з педагогічних наук АК України; член спеціалізованих вчених рад із захисту кандидатських та докторських дисертацій зі спеціальності 13.00.02 – теорія та методика навчання (українська мова); є автором понад 150 праць, з-поміж яких підручники, збірники текстів для написання диктантів і переказів, творів, навчальні посібники з грифом МОН України, статті з актуальних проблем

українського мовознавства, лінгводидактики. Караман С. О. активний учасник всеукраїнських, міжнародних, зокрема закордонних, конференцій.

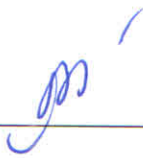
До складу випускової кафедри української літератури і компаративістики входить 21 науково-педагогічний працівник (на штатних засадах – 20), з них: докторів наук, професорів – 8; кандидатів наук, доцентів – 12. При кафедрі функціонують аспірантура та докторантура зі спеціальностей 10.01.01 – українська література, 10.01.06 – теорія літератури. Очолює кафедру Брацкі Артур Себастьян, доктор філологічних наук, професор, який працює на штатних засадах. Завідувач кафедри – відомий дослідник проблем методології гуманітарних наук, автор теоретико-літературних, історико-літературних, компаративних праць, перекладач, редактор, літературний критик. Брацкі А. С. має значний попередній досвід практичної роботи у Гданському університеті, Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, науково-педагогічний стаж – 24 роки. Коло наукових зацікавлень: мова літературного романтизму та постмодерну; міжмовні інтерференції. Брацкі А. С. – автор понад 150 публікацій, серед яких монографії, наукові статті, навчальні посібники; учасник міжнародних науково-практичних конференцій і симпозіумів із концептуальних проблем розвитку сучасної науки. Член спеціалізованих учених рад із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата філологічних наук: Д 26.133.03 (10.01.01 – українська література; 10.01.06 – теорія літератури); кандидата філологічних наук: К 26.133.08 (10.02.04 – германські мови та 10.02.15 – загальне мовознавство) Київського університету імені Бориса Грінченка; науковий керівник аспірантів філологічних спеціальностей 10.01.01, 10.01.04.

Експертна комісія перевірила наявність трудових книжок, дипломів про базову вищу освіту, дипломів про науковий ступінь та атестатів про присвоєння вченого звання в особових справах науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітню діяльність за спеціальністю 8.02030301 *Українська мова і література* та встановила, що базова освіта та рівень кваліфікації науково-педагогічних працівників відповідають дисциплінам навчального плану, що ними викладаються. Загальне педагогічне навантаження докторів і кандидатів наук не перевищує 600 годин.

В Університеті постійна увага приділяється підвищенню кваліфікації науково-педагогічних працівників, використовуються різні форми підвищення педагогічної майстерності: курси підвищення кваліфікації, семінари, тренінги, участь у роботі міжнародних семінарів, навчання в аспірантурі, стажування у споріднених ВНЗ (у т.ч. зарубіжних), робота над дисертаційними дослідженнями.

Викладачі кафедр пройшли навчання на спеціалізованих курсах «Електронне дистанційне навчання на базі платформи Moodle», «Організація проведення занять з використанням Smart-board» з метою ефективного впровадження в освітній процес сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, засобів дистанційного навчання та електронного тестування. Проводиться системне підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників для вдосконалення інформаційно-комунікаційної компетентності: методологічні та практичні семінари, бар-кампи, групові та індивідуальні заняття, консультації тощо. Основними темами навчання є: «Корпоративна пошта: особливості, переваги, ефективне використання; ознайомлення з основними сервісами Google, їх функціями і можливостями»; «Використання основних сервісів Google у професійній діяльності»; «Створення та редагування документів у середовищі Google Drive»; «Хмарні сервіси»; «Спільний доступ до документів, групова робота з документами»; «Створення опитувальників, аналіз та представлення відповідей». У рамках загальноуніверситетської системи підвищення кваліфікації викладачі кафедр пройшли навчання з інформаційно-комунікаційних технологій, результатами якого стали власні електронні навчальні курси (ЕНК) на базі платформи Moodle з фахових дисциплін навчального плану спеціальності 8.02030301 *Українська мова і література*.

Упродовж 2015 року в рамках підвищення кваліфікації всі викладачі випускових кафедр пройшли тренінги з лідерства, а також відвідали семінари «Сучасні методичні підходи до навчання студентів», «Навчання на дослідницькій основі: теорія і практика», «Міжнародні стандарти наукових публікацій», «Використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі», «Створення електронних навчальних курсів», «Заповнення е-портфоліо та власних профілів у соціальних та наукових мережах», «Лідерство-служіння» та інші.

Фахове зростання викладачів в Університеті забезпечується також удосконаленням іншомовної компетенції, зокрема вивченням наукової англійської мови під керівництвом висококваліфікованих викладачів кафедри англійської філології.

Висновок. Кадрове забезпечення спеціальності 8.02030301 *Українська мова і література* в Київському університеті імені Бориса Грінченка відповідає нормативним вимогам, а наведена в звіті про акредитаційний самоаналіз інформація про кадрове забезпечення достовірна.

6. Наукова діяльність

З метою забезпечення ефективності освітнього процесу за спеціальністю 8.02030301 *Українська мова і література* щодо формування необхідних професійних компетентностей філолога кафедрою української мови та кафедрою української літератури і компаративістики здійснюється планомірна науково-дослідна робота, що корелюється із темою наукової роботи Гуманітарного інституту «Гуманітарні пріоритети сучасної університетської освіти», яка є складовою загальноуніверситетської теми «Філософські, освітологічні та методичні засади компетентнісної особистісно-професійної багатoproфільної університетської освіти» (реєстраційний номер №0110u006274).

Відповідно до наукової теми Гуманітарного інституту та комплексної наукової теми Університету науково-педагогічні працівники кафедри української мови розробляють теми: «Актуальні проблеми сучасної української лінгвістики: теорія і практика»; «Лінгводидактичні засади формування професійної мовнокомунікативної компетентності студентів в умовах університетської освіти». Науковою темою кафедри української літератури і компаративістики, відповідно, є «Шляхи формування компетенції читачкої рецепції в умовах глобалізованого світу».

Згідно з планами розвитку випускових кафедр головними завданнями діяльності професорсько-викладацького складу щодо проведення науково-дослідної роботи є її відповідність перспективним спеціальностям сучасної науки, актуальним літературознавчим та мовознавчим питанням, зокрема проблемі читання та рецепції як фікційного так і не фікційного письма, а також компаративним дослідженням, серед яких особливе посідає вивчення

української літератури у слов'янському контексті, міждисциплінарні й інтермедіальні студії, а також прикладним мовознавчим аспектам: соціолінгвістичним, лінгвокультурологічним, психолінгвістичним, застосуванню ІТ-технологій у лінгвістиці та лінгводидактиці, викладанню української мови як іноземної тощо.

Викладачі кафедр української мови та української літератури і компаративістики оприлюднюють результати своїх наукових досліджень на міжнародних, всеукраїнських, міжвузівських і обласних наукових конференціях та семінарах. Зокрема лише впродовж 2015 року науково-педагогічні працівники випускових кафедр взяли участь у роботі таких міжнародних конференцій: Міжнародна науково-практична конференція «Становлення та розвиток акмеології: теоретичні і прикладні аспекти» (м. Житомир, 29 травня 2015); XI Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні досягнення європейської науки» (Софія, 15–22 червня 2015 р.); II Міжнародна наукова конференція «Мова: класичне – модерне – постмодерне» (Київ, 09.10.2015); XXIV Міжнародна наукова конференція ім. проф. Сергія Бураго «Мова і культура» (Київ, 22–25.06.2015); Міжнародна наукова конференція «Лінгвістичний простір вищої школи драгомановців» (22–23 жовтня 2015 р., м. Київ); Міжнародна науково-практична конференція «Освіта і доля нації: Європейські цінності в освітньому просторі України» (Харків, 25–26 вересня 2015 р.); Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja «Człowiek – kultura – zdrowie. Profilaktyka zdrowia i zachowania prozdrowotne – konieczność czy wybór?» (Sopot, 18 września 2015 roku); VI щорічна Міжнародна наукова конференція «Літературний процес: на перехресті глобалізаційних викликів» (Київ, Київський університет імені Бориса Грінченка, 3–4 квітня 2015 р.) тощо.

Випускові кафедри мають наукові та науково-методичні зв'язки з Інститутом української мови НАН України, Інститутом мовознавства ім. О.О.Потебні, Мовно-інформаційним фондом НАН України, Національним педагогічним університетом ім. М.П.Драгоманова, Інститутом філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національним університетом «Києво-Могилянська академія», Київським національним лінгвістичним університетом, Національним університетом

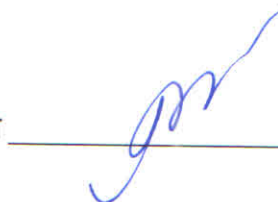

«Острозька академія», Львівським національним університетом імені Івана Франка тощо.

При кафедрі української мови функціонують аспірантура та докторантура зі спеціальності 13.00.02 – теорія та методика навчання (українська мова), аспірантура зі спеціальності 10.02.01 – українська мова, спеціалізована вчена рада К 26.133.05 зі спеціальності 13.00.02 – теорія та методика навчання (українська мова), очолювана доктором педагогічних наук, професором, завідувачем кафедри української мови С.О. Караманом.

При кафедрі української літератури і компаративістики діють аспірантура та докторантура зі спеціальностей 10.01.01 – українська література, 10.01.06 – теорія літератури; розпочато роботу аспірантури зі спеціальності 10.01.05 – порівняльне літературознавство. Плідно працює спеціалізована вчена рада Д 26.133.03 з правом прийняття до розгляду та проведення захистів дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата філологічних наук за спеціальностями 10.01.01 – українська література та 10.01.06 – теорія літератури. Голова спеціалізованої вченої ради – доктор філологічних наук, професор кафедри української літератури і компаративістики О. Є. Бондарева

Провідні науковці кафедр очолюють наукові школи, зокрема дві з них функціонують при кафедрі української мови: «Наукова школа сталого розвитку» (очолює – Караман С. О., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови); «Актуальні питання сучасної лінгводидактики» (очолює – Горошкіна О. М., доктор педагогічних наук, професор). При кафедрі української літератури і компаративістики діють три наукові школи: «Наукова школа літературної антропології: дослідження актуальних проблем теорії та історії української літератури ХІХ – початку ХХІ ст.» (очолює – Я. О. Поліщук, доктор філологічних наук, професор); «Новітня українська драматургія: моделі теоретичного і сценічного прочитання» (очолює – О. Є. Бондарева, доктор філологічних наук, професор); «Художня образність у мистецтві слова: теоретико-літературні та діяхронічні аспекти» (очолює – О. В. Єременко, доктор філологічних наук, професор). Усе це уможливорює розвиток актуальних наукових тем з історії, теорії літератури, компаративістики, теорії і практики літературної творчості, лінгвістики та лінгводидактики.

Протягом акредитаційного періоду докторські дисертації захистили викладачі випускових кафедр: Брацкі Артур Себастьян («Суржик. Історія і теперішність», 2011 р.), Бровко О. О. («Вставна новела в українській літературі: типологія та модифікації», 2012 р.), Віннікова Н.М. («Українська літературна пародія: генеза, проблематика, поетика», 2015 р.), Богданець-Білоskalенко Н. І. («Освітньо-культурна і педагогічна діяльність Якова Чепіги в контексті історико-педагогічного процесу в Україні (кінець ХІХ ст. – початок ХХ ст.), 2015 р.), Вінтонів М. О. («Комунікативна структура речення і тексту в українській літературній мові», 2014 р.). Дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата наук захистили: Засць В.Г. («Лінгвометодичні засади навчання української мови учнів 8-9 класів з поглибленим вивченням на текстовій основі міжпредметного змісту», 2013 р.), Захарчук-Дуке О.О. («Розвиток культури мовлення майбутніх учителів української мови і літератури з використанням інформаційно-комунікаційних технологій», 2015 р.), Євтушенко С.О. («Творчість Бориса Грінченка в контексті європейської літератури кінця ХІХ – початку ХХ ст.», 2013 р.), Погребняк І.В. («Громадське і приватне в епістолярії Бориса Грінченка», 2013 р.), Пухонська О.Я. («Інтертекстуальність української поезії початку ХХІ століття», 2013 р.). Над докторськими дослідженнями працюють доценти випускових кафедр: Борисенко К.Г., Кудряшова О.В., Олійник С.М., Сінченко О.Д., Башкирова О.М., Клічак Г.В., Видайчук Т.Л., Дика Н.М., Доценко О.Л., Дружиненко Р.С., Русаченко Н.П., Саєвич І.Г.

Триває робота над упорядкуванням підручників, навчальних посібників, хрестоматій та ЕНК. Так, упродовж останніх п'яти років професорсько-викладацьким складом кафедр української мови та української літератури і компаративістики видано низку підручників, навчальних посібників та методичних рекомендацій: Вступ до спеціальності: Філологія. Українська мова і література. Модуль 2: навч. посіб. / О. Є. Бондарева, О. Л. Доценко, Т. Л. Видайчук та ін. – К.: Київ. Ун-т ім. Б.Грінченка, 2012. – 128 с. (у співавторстві); Борисенко К. Полемічна проза / Катерина Борисенко // Історія української літератури у дванадцяти томах. – Т.2: Давня література(друга половина ХVІ – ХVІІІ). – К.: Наук. думка, 2014. – С. 373–391.; Кудряшова О. В. Поетика вірша: Навч. посібн. / О. В. Кудряшова. – К.: Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2011. – 143 с.; Сінченко О. Д. Комунікативні стратегії в

теорії літератури: автор, текст, читач: Навч. посібн. – К.: Логос, 2015. – 170 с.; Яворська С.Т. Методика навчання орфографії: навч.-метод. посіб. – К.: Аграр Медіа Груп, 2015; Грипас О.Ю. Системна організація граматичної будови української мови. Таблиці. Схеми: навч. посіб. для студентів філол. спец. ВНЗ / М.Я. Плющ, О.Ю. Грипас. – Київ: Слово, 2015; Грипас О.Ю. Синтаксис складного речення. Практикум: навч. посіб. – К.: Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2012; Васильченко В.М., Доценко О.Л. Юридичні документи: правила укладання та оформлення. Навчальний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011; Дружененко Р.С. Лінгвістичний аналіз тексту. Модульний курс. – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2013 та інші. Низка підручників та посібників має гриф МОН: Караман С.О. Сучасна українська літературна мова: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл./ С.О.Караман, О.В.Караман, М.Я.Плющ [та ін.]; за ред. С.О.Карамана. – К.: Літера ЛТД, 2011. – 560 с. та інші. Сертифіковано електронні навчальні курси: «Літературознавий аналіз художнього тексту» (О. Д. Сінченко), «Теорія віршування» (О. В. Кудряшова), «Типологія стилів і форм» (О. Є. Бондарева, С. М. Олійник), «Українська мова (за професійним спрямуванням)» (Т.О.Горохова), «Системна організація української мови» (О.Ю. Грипас), «Сучасна українська літературна мова (лексикологія, фразеологія, лексикографія)» (Н. В. Лахно) тощо.

До наукової роботи кафедр долучається Рада молодих учених Гуманітарного інституту (РМУ), яка є громадською організацією, формується з представників різних підрозділів Інституту віком до 35 років, у своїй діяльності зосереджується на сприянні професійному зростанню молодих учених. Також до сфери зацікавлень представників Ради входить обмін досвідом щодо подання навчального матеріалу, розроблення ефективних механізмів навчально-виховного процесу, впровадженні нових особистісно орієнтованих технологій у підготовці студентів. У Раді працюють і студенти, які займаються науковою роботою, магістранти (згідно з Положеннями про РМУ), окрім того, викладачі, що входять до РМУ, допомагають у підготовці студентів до конкурсів та олімпіад.

Студенти спеціальності 8.02030301 *Українська мова і література* цілеспрямовано залучаються до розробки планових тем кафедр української мови та української літератури і компаративістики, за проблематикою яких

готують курсові, магістерські роботи, наукові статті, доповіді, повідомлення. Приміром, з науковою темою кафедри української мови «Актуальні проблеми сучасної української лінгвістики: теорія і практика» корелюють магістерські дослідження Чередніченко А.О. «Когезія як засіб зв'язності тексту (на матеріалі корпусу текстів української мови Mova.info)» (науковий керівник – Доценко О.Л.) та Веретільник С.В. «Антропогностична лексика староукраїнської мови XVII – XVIIIст. (на матеріалах ділової документації)» (науковий керівник – Видайчук Т.Л.).

Високий рівень науково-педагогічної діяльності викладачів випускових кафедр засвідчують результати участі студентів Гуманітарного інституту у фахових конкурсах і олімпіадах з лінгвістичних і літературознавчих спеціальностей. Лише протягом 2013–2015 років переможцями міжнародних та всеукраїнських конкурсів ставали студентка магістратури за спеціальністю 8.02030301 *Українська мова та література*: Ключник Тетяна Олександрівна (III місце у IV етапі Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка); Огарь Юлія Віталіївна (II місце у III етапі Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка); Шкавро Володимир Володимирович (I місце Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за напрямом «Українська мова»); Дудар Марія Олександрівна (I місце Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за напрямом «Українська література»).

У Гуманітарному інституті щороку проводяться студентські наукові конференції, виходять збірники наукових студентських праць, у яких, зокрема, активно публікуються наукові розвідки студентів-магістрів за спеціальністю 8.02030301 *Українська мова і література*: «Наукові доробки магістрантів Гуманітарного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка», «Територія науки», «Наукові студії студентів-грінченківців», альманах художніх творів та літературно-критичних студій студентів.

Традицією стало проведення науково-педагогічними працівниками кафедр української літератури і компаративістики та української мови окремих занять на базі Національного музею Тараса Шевченка, Національного художнього музею України, Національного музею літератури України, читання гостьових спецкурсів-майстер-класів провідними вченими України і зарубіжжя, серед яких – Лариса Масенко (Національний

університет «Києво-Могилянська академія»), Наталя Малютіна (Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова), Тетяна Мейзерська (Київський національний лінгвістичний університет), Любор Матейко (Братиславський університет ім. Яна Коменського, Словачина), Броніслава Волкова (Іллінойський університет, США), Ярослав Лавський (Білостоцький університет, Польща). Це робить можливим вихід на новий якісний рівень підготовки магістрів із глибокими і стійкими теоретичними знаннями та практичною здатністю творчо та самостійно розв'язувати актуальні проблеми, що постають у сучасному літературному процесі.

Професорсько-викладацький склад кафедр здійснює рецензування рукописів науково-практичних, навчально-методичних посібників, підручників, наукових статей, підготовку відгуків на автореферати дисертацій на здобуття наукових ступенів докторів і кандидатів наук, опонування дисертаційних досліджень. Зокрема були підготовлені й опубліковані такі рецензії: Стишов О.А. Як змінюється лексикон сучасної української періодики? (рецензія на монографію М.Навальної) // Українська мова. – К. – 2011. – №4. – С. 132 – 136; Стишов О.А. Т. М. Нікульшина. Словник номінацій ірреального світу (на матеріалі сучасної англійської та української мов) / Відп. наук. ред.: д. філол. н., проф. А. Е. Левицький. – Донецьк: Східний видавничий дім, 2012. – 249 с. // Мовознавство. – 2012. – №5. – С. 87-88; Яворська С. Т. Рецензія на навчально-методичний посібник «Практичний курс з англійської мови професійного спілкування» / Н. К. Кравченко, В.А. Ніколаєва, Т.А. Пастернак. – К: Арій, 2011. – 278 с.; Олійник С. М. Українська література XX століття в полоні синкретизму : рецензія на монографію [Електронний ресурс] / Світлана Миколаївна Олійник / Синопис: текст, контекст, медіа / Електронне фахове видання Київського університету імені Бориса Грінченка. – К., 2013. – Режим доступу: <http://synopsis.kubg.edu.ua/index.php/synopsis/article/view/57> та інші.

Науково-педагогічні працівники випускових кафедр проводять активну апробацію власних наукових досліджень у фахових виданнях, внесених до переліку міжнародних наукометричних баз даних, зокрема Web of Science, SCOPUS, Index Copernicus та ін. Так, лише протягом 2015 року у виданнях такого типу були опубліковані статті: Дика Н.М. Робота з учнями старшої школи над лінгвістичними поняттями: вивчення складнопідрядного речення //

Педагогічний процес: теорія та практика. – 2015. – № 5–6. С. 37-42; Лахно Н.В. Актантний розподіл семантики префіксальних дієслів // Типологія та функції мовних одиниць. – 2015. – №1 (3). – С. 105–115; Видайчук Т.Л. Значення історико-лінгвістичних дисциплін у системі підготовки вчителя-філолога // Педагогічний процес: теорія та практика. – 2015. – № 1-2. – С. 67–71; Русаченко Н.П. Професійна підготовка філологів: концептуальні засади // Педагогічний процес: теорія та практика. – 2015. – № 1-2. – С. 71–75.

Висновок. Комісія констатує, що наукова діяльність випускових кафедр української мови та української літератури і компаративістики здійснюється на належному рівні, сприяє якісній підготовці магістрів зі спеціальності 8.02030301 *Українська мова і література*.

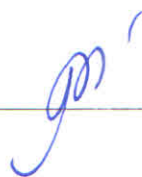
7. Матеріально-технічне забезпечення

Київський університет імені Бориса Грінченка використовує приміщення загальною площею 43728 м², з яких 41917 м² власні площі. Загалом це 5 корпусів, в яких для потреб студентів та викладачів функціонують їдальні, буфети, медичні пункти.

Для організації освітнього процесу облаштовано кафедри для професорсько-викладацького складу, є достатня кількість навчальних аудиторій для проведення лекційних, лабораторно-практичних занять, а також кімнати відпочинку. Приміщення оснащені стаціонарною звуко- та відеозаписувальною апаратурою, комплексом мультимедійної апаратури, проектувальними пристроями.

Провідним підрозділом Університету є бібліотека – сучасний інформаційно-комунікаційний та ресурсний центр. В Університеті також наявності: 10 спортивних залів, плавальний басейн, спортивний майданчик, 2 стадіони; 4 актових зали на 1200 посадкових місць, конференц-зала на 200 місць, мультимедійна та звукозаписувальна студії, центри інформатизації освіти та мультимедійних технологій, навчально-виробничий комплекс «Астудія», музей грінченкознавства. Є і власна поліграфічна база – видавництво «Університет», яке здійснює видання підручників, посібників, методичних матеріалів, розроблених викладачами.

У навчальному процесі використовуються 1160 сучасних персональних комп'ютерів, 780 з яких мають доступ до ІНТЕРНЕТ. Окрім того, в

Університеті наявні 71 інтерактивний та 6 мобільних лекційних комплексів, дві студії з вивчення іноземних мов на 32 місця, 300 чотириканальних терміналів синхронного перекладу, чотири відео конференц-системи.

Підготовка магістрів за спеціальністю 8.02030301 *Українська мова і література* здійснюється здебільшого на базі Гуманітарного інституту, який розташований в окремому приміщенні по вул. Тимошенка, 13-Б. Зазначений корпус являє собою одну з найсучасніших споруд освітнього спрямування.

Тільки у зазначеному корпусі приміщення для занять студентів складаються з 60 аудиторій, серед яких: 2 лекційні амфітеатри; 15 обладнано SMART-дошками, що дозволяє викладачам широко використовувати інтерактивні та мультимедійні засоби навчання; 13 комп'ютерних класів, у двох з них навчання може відбуватися з використанням сучасного лінгафонного обладнання. Всі робочі місця в комп'ютерних класах під'єднано до мережі Internet. В корпусі обладнані зони Wi-Fi.

Для проведення занять з фізичної культури використовується власний спортивний комплекс, розташований безпосередньо в межах корпусу. Спортивний комплекс складається з трьох спортивних залів (ігрового, тренажерного, гімнастичного) та басейну довжиною 25 м. Студенти і співробітники інституту користуються гардеробом, їдальнею, буфетом, медичним пунктом.

Забезпеченість студентів і співробітників власними їдальнями та буфетами в приміщеннях Університету становить 100 %. На його балансі є 4 їдальні (1 у кожному навчальному корпусі), в т.ч. і в Гуманітарному інституті. Наявні приміщення відповідають вимогам санітарних норм згідно з санітарним паспортом Університету.

Медичне обслуговування студентів і співробітників здійснюють медичні пункти, які обладнано сучасною медичною технікою. В Університеті є 4 медичні пункти, в т.ч. і в Гуманітарному інституті. Щорічно всі викладачі та студенти проходять флюорографічне обстеження.

Всі приміщення Київського університету імені Бориса Грінченка відповідають санітарним та протипожежним нормам і правилам, державним будівельним нормам ДБН В2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів».

Матеріально-технічна база в Університеті постійно розбудовується щодо осучаснення обладнання аудиторних приміщень, лабораторій для занять студентів, науково-навчальної бібліотеки, службових приміщень та приміщень для науково-педагогічного персоналу; постійно поліпшуються умови проведення занять для студентів.

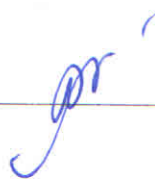
Висновок. На підставі вищезазначеного комісія робить висновок, що матеріально-технічна база Київського університету імені Бориса Грінченка відповідає нормативним вимогам і дозволяє забезпечити якісну підготовку магістрів за спеціальністю *8.02030301 Українська мова і література*.

8. Інформаційне забезпечення

Ключовим підрозділом Університету щодо інформаційного забезпечення є бібліотека з бібліотечним фондом 333075 примірників (станом на 01.10.2015 р.). Щорічно фонд бібліотеки суттєво поповнюється новими виданнями та електронними підручниками. Окрім підручників, посібників та спеціальної літератури у достатній кількості представлена довідкова література, монографії, збірники нормативно-правових документів, методичні матеріали, фахові і періодичні видання.

Університетська бібліотека складається з Центральної бібліотеки та бібліотек-філій, розташованих у інших корпусах Університету. Кожна бібліотека має свій читальний зал та Інтернет-зал. Загалом в структурі бібліотеки виділено 4 читальні зали на 355 посадкових місць, в т.ч. 64 комп'ютеризованих робочих місця, які під'єднані до мережі Інтернет. У кожному корпусі є ряд методичних кабінетів, які також обладнані місцями для роботи зі спеціальною літературою і мають доступ до мережі Інтернет (в тому числі і через Wi-Fi).

Велика увага в бібліотеці Університету приділяється накопиченню та розширенню інформаційних ресурсів. Так, в Центральній бібліотеці, що розміщена за адресою вул. Тимошенка, 13-Б, функціонують електронні каталоги Kooha та АБІС ІРБІС, електронна колекція EBSCO, електронна бібліотека періодики Polpred.com, електронний репозиторій EPrints (працює в локальній мережі) та інституційний репозиторій, які дають змогу акумулювати, систематизувати та зберігати в електронному вигляді публікації науково-педагогічних працівників Університету. Завдяки інституційному

репозиторію, який є ресурсом відкритого доступу, здійснюється поширення наукових матеріалів у світовому науково-освітньому просторі. 20 комп'ютерів у Центральній бібліотеці Університету працюють за технологією «тонкий клієнт». У поточному році було започатковано створення медіа бібліотеки. Формування її ресурсу розпочато зі створення Інтернет-навігатора у відкритих освітніх та мистецьких ресурсах.

Гуманітарний інститут, у якому здійснюється підготовка магістрів за спеціальністю *8.02030301 Українська мова і література*, здебільшого користується Центральною бібліотекою. Читальна зала в цьому корпусі розрахована на 110 місць, з них 25 комп'ютеризовані і підключені до мережі Інтернет.

Спеціальність *8.02030301 Українська мова і література* забезпечена такими періодичними виданнями: «Українська мова і література в школі», «Українська мова й література в школах України», «Дивослово», «Українська мова», «Слово і час», «Гуманітарні науки», «Всесвітня література в сучасній школі», «Філологічні студії», «Вища освіта України», «Педагогіка і психологія. Вісник Академії педагогічних наук» тощо.

Науково-педагогічні працівники і студенти мають постійний доступ до інформаційно-комунікаційних ресурсів мережі Інтернет завдяки достатній кількості відповідного технічного обладнання як в читальних залах бібліотеки Університету, так і в навчальних аудиторіях. У корпусі в цілому і в Гуманітарному інституті зокрема всі робочі місця в комп'ютерних класах з'єднано з мережею Internet як по виділеній лінії, так і бездротовій Wi-Fi.

Забезпечення студентів спеціальності *8.02030301 Українська мова і література* навчальними підручниками, посібниками, довідковою та іншою навчальною літературою відповідає акредитаційним вимогам (наявність щонайменше одного підручника на трьох студентів денної форми відповідно до списку основної літератури) та складає 100%. Дисципліни навчального плану в повному обсязі забезпечено необхідною літературою.

Висновок. Інформаційне забезпечення у Київському університеті імені Бориса Грінченка знаходиться на високому сучасному рівні і відповідає нормативним вимогам щодо акредитації спеціальності *8.02030301 Українська мова і література*.

9. Якість підготовки і використання випускників

Якості підготовки в Університеті приділяється значна увага. Результати моніторингу навчальних досягнень студентів (в тому числі і заліково-екзаменаційних сесій) є предметом обговорення на засіданнях випускових кафедр, Вченої ради Гуманітарного інституту і Вченої ради Університету.

У ході самоаналізу щодо підготовки студентів спеціальності 8.02030301 *Українська мова і література* були проведені комплексні контрольні роботи, зроблений аналіз двох останніх заліково-екзаменаційних сесій, проаналізовано результати проходження всіх видів практик за три останні роки та результати атестації за три останні роки. Результати самоаналізу якості підготовки відповідають нормативним вимогам щодо акредитації.

Під час акредитаційної експертизи експертною комісією були проведені комплексні контрольні роботи зі студентами спеціальності 8.02030301 *Українська мова і література*. Результати виконання комплексних контрольних робіт: цикл професійно-орієнтованої гуманітарної і соціально-економічної підготовки – успішність склала 100%; якість – 87,5%; цикл природничо-наукової, професійної та практичної підготовки – успішність склала 100%; якість – 93,8%.

Комісія зазначає, що результати виконання комплексних контрольних робіт корелюються з показниками якості та успішності, що були виявлені при проведенні самоаналізу. Це свідчить про об'єктивність результатів самоаналізу та належний рівень підготовки студентів.

Експертна комісія вибірково перевірила магістерські роботи, звіти та щоденники практики і за результатами перевірки констатує їх відповідність чинним вимогам та нормативам.

Висновок. За підсумками перевірки комісія вважає, що рівень підготовки магістрів за спеціальністю 8.02030301 *Українська мова і література* у Київському університеті імені Бориса Грінченка відповідає чинним нормативним вимогам до акредитації спеціальності.

10. Заходи щодо усунення недоліків та виконання рекомендацій попередньої експертизи

У висновках акредитаційної експертизи підготовки магістрів зі спеціальності 8.02030301 *Українська мова і література*, яка проводилася у

період з 18.04.2011 до 20.04.2011, експертною комісією під головуванням доктора філологічних наук, професора Мішукова Олега Васильовича (Херсонський державний університет), із метою удосконалення підготовки магістрів були висловлені такі пропозиції:

- остаточно узгодити темарій магістерських робіт з науковими темами випускових кафедр;
- залучити до викладання лінгвістичної компоненти навчального плану доктора філологічних наук зі спеціальності 10.02.01 – українська мова на штатних засадах.

Вищенаведені пропозиції були враховані та реалізовані в процесі підготовки магістрів зі спеціальності *8.02030301 Українська мова і література*:

- студенти зі спеціальності *8.02030301 Українська мова і література* цілеспрямовано залучаються до розробки планових тем кафедр української мови та української літератури і компаративістики, за проблематикою яких готують наукові роботи різних типів, темарій магістерських робіт цілком корелює з науковими темами випускових кафедр;

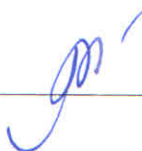
- до викладання лінгвістичних дисциплін, зокрема передбачених навчальним планом підготовки магістрів зі спеціальності *8.02030301 Українська мова і література*, на кафедрі української мови залучені два доктори філологічних наук зі спеціальності 10.02.01 – українська мова: Стишов О.А. (на штатних засадах), Вінтонів М.О. (за сумісництвом).

Висновок. Експертна комісія вважає, що випускові кафедри виконали рекомендації попередньої акредитаційної експертизи і продовжують роботу з поліпшення якості підготовки магістрів зі спеціальності *8.02030301 Українська мова і література*.

11. Загальний висновок і пропозиції

Вивчивши результати перевірок контролюючих органів у Київському університеті імені Бориса Грінченка комісія констатує, що зауважень до освітнього процесу за спеціальністю, що акредитується, не було.

На підставі аналізу поданих документів і проведеної акредитаційної експертизи безпосередньо у Київському університеті імені Бориса Грінченка експертна комісія дійшла висновку, що підготовка магістрів за спеціальністю

8.02030301 *Українська мова і література* здійснюється на належному рівні, відповідає сучасним вимогам. Зокрема, організація освітнього процесу, кадрове, науково-методичне та інформаційне забезпечення, рівень матеріально-технічної бази, ведення документації, якісні показники підготовки магістрів зазначеної спеціальності відповідають чинним критеріям щодо акредитації і забезпечують державну гарантію якості освіти.

Водночас комісія рекомендує:

- розширити співпрацю зі славістичними кафедрами провідних закордонних вищих навчальних закладів;
- збільшувати кількість наукових публікацій викладачів у виданнях, що входять до наукометричних баз даних.

Висловлені побажання не впливають на загальну позитивну оцінку діяльності Київського університету імені Бориса Грінченка щодо підготовки магістрів за спеціальністю 8.02030301 *Українська мова і література*.

Висновок. Спеціальність 8.02030301 *Українська мова і література* у Київському університеті імені Бориса Грінченка може бути акредитована за освітнім ступенем магістра з ліцензованим обсягом 25 осіб денної форми навчання та 10 осіб заочної форми навчання.

18.02.2016

Голова експертної комісії

Член комісії

А. В. Висоцький

Л. І. Кавун

З висновками ознайомлений

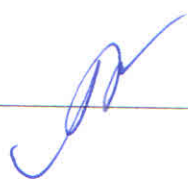
Ректор Київського університету

імені Бориса Грінченка

В. О. Огнев'юк

Голова експертної комісії

А.В. Висоцький

Порівняльна таблиця
відповідності підготовки фахівців з повною вищою освітою
у Київському університеті імені Бориса Грінченка
нормативам та вимогам до акредитації
спеціальності 8.02030301 Українська мова і література

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника за освітньо-кваліфікаційним рівнем		
		Магістр (норматив)	Магістр (фактично)	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4	5
1. Загальні вимоги				
1.1.	Концепція діяльності за заявленим напрямом (спеціальністю), погоджена з Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласною, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями	+	+	
1.2.	Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання / заочна форма навчання)	25/10	25/10	
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності				
2.1.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	95	100	+5
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
2.2.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін)	95	Фундаментальний цикл дисциплін навчальним планом не передбачено	
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50		
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	40, але не менше ніж 1 доктор наук або професор на 25 осіб ліцензо- ваного обсягу		

Голова експертної комісії _____

А.В. Висоцький

1	2	3	4	5
2.3.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	95	100	+5
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	97	+47
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України або монографій, до одного доктора наук або професора)	40, але не менше ніж 1 доктор наук або професор на 25 осіб ліцензованого обсягу	46 (14 докторів наук)	+6
2.4.	Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін навчального плану спеціальності та працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи (% від кількості годин для кожного циклу дисциплін навчального плану)	—	—	
2.5.	Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	
2.6.	Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:	+	+	
	доктор наук або професор	+	+	
	кандидат наук, доцент			
3. Матеріально-технічна база				
3.1.	Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання навчальних програм (у % від потреби)	100	100	
3.2.	Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	70	
3.3.	Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (крім спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» і 0202 «Мистецтво», крім спеціальності «Дизайн»)	12	12	
3.4.	Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (для спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» і 0202 «Мистецтво», крім спеціальності «Дизайн»)	6	6	
3.5.	Наявність пунктів харчування	+	+	
3.6.	Наявність спортивного залу	+	+	
3.7.	Наявність стадіону або спортивного майданчика	+	+	
3.8.	Наявність медичного пункту	+	+	

Голова експертної комісії _____

А.В. Висоцький

1	2	3	4	5
4. Навчально-методичне забезпечення				
4.1.	Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	
4.2.	Наявність освітньо-професійної програми підготовки фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	
4.3.	Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	
4.4.	Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану (% від потреби):			
4.4.1.	Навчальних і робочих навчальних програм дисциплін	100	100	
4.4.2.	Планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт	100	100	
4.4.3.	Методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	100	100	
4.5.	Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (% від потреби)	100	100	
4.6.	Забезпеченість програмами всіх видів практик (% від потреби)	100	100	
4.7.	Наявність методичних указівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	+	+	
4.8.	Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у тому числі з використанням інформаційних технологій) (% від потреби)	100	100	
4.9.	Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	
5. Інформаційне забезпечення				
5.1.	Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, наявними у власній бібліотеці (% від потреби)	100	100	
5.2.	Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загальної чисельності студентів (% від потреби)	5	5	
5.3.	Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	8	10	+2
5.4.	Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернету як джерела інформації: наявність обладнаних лабораторій наявність каналів доступу	+	+	
		+	+	
6. Якісні характеристики підготовки фахівців				
6.1.	Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
6.1.1.	Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	
6.1.2.	Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	

Голова експертної комісії

А.В. Висоцький

1	2	3	4	5
6.1.3.	Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	
6.2.	Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
6.2.1.	Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
6.2.1.1.	Успішно виконані контрольні завдання; %	90	100	+10
6.2.1.2.	Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	87,5	+37,5
6.2.2.	Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:		Фундаментальний цикл дисциплін навчальним планом не передбачено	
6.2.2.1.	Успішно виконані контрольні завдання; %	90		
6.2.2.2.	Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50		
6.2.3.	Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
6.2.3.1.	Успішно виконані контрольні завдання; %	90	100	+10
6.2.3.2.	Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	93,8	+43,8
6.3.	Організація наукової роботи			
6.3.1.	Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	
6.3.2.	Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	

18.02.2016 р.

Голова експертної комісії

Член комісії

А. В. Висоцький

Л. І. Кавун

З висновками ознайомлений

Ректор Київського університету

імені Бориса Грінченка

В. О. Огнев'юк

Голова експертної комісії

А.В. Висоцький

ЗВЕДЕНА ВІДОМІСТЬ
РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
студентами денної форми навчання зі спеціальності 8. 02030301 Українська мова і література
у Київському університеті імені Бориса Грінченка

№ з/п	Дисципліна	Шифр і назва спеціальності	Група/Курс	Кількість студентів	Виконували ККР		Одержали оцінки при акредитаційній експертизі (кількість, %)								Успішність, %	Якість, %	Самоаналіз	
					Кількість	%	5		4		3		2				Успішність, %	Якість, %
							Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
3 циклу професійно-орієнтованої гуманітарної і соціально-економічної підготовки																		
	Філософія освіти	8.02030301 Українська мова і література	УМм-1-14-2,0д VI курс	8	8	100	1	12,5	6	75,0	1	12,5	-	-	100	87,5	100	87,5
Всього за циклом				8	8	100	1	12,5	6	75,0	1	12,5	-	-	100	87,5	100	87,5
3 циклу природничо-наукової, професійної та практичної підготовки																		
1	Новітня українська література	8.02030301 Українська мова і література	УМм-1-14-2,0д VI курс	8	8	100	3	37,5	4	50,0	1	12,5	-	-	100	87,5	100	87,5
2	Комунікативна лінгвістика	8.02030301 Українська мова і література	УМм-1-14-2,0д VI курс	8	8	100	2	25,0	6	75,0	-	-	-	-	100	100	100	100
Всього за циклом				16	16	100,0	5	31,3	10	62,5	1	6,2	-	-	100,0	93,8	100,0	93,8

Голова експертної комісії

Член експертної комісії

Директор Гуманітарного інституту

А.В. Висоцький

Л.І. Кавун

О.Є. Бондарева